

ДЕРЖАВНЕ БЮРО РОЗСЛІДУВАНЬ

вул. Панаса Мирного, 28, м. Київ, 01011, тел. (044) 365 40 00

поштова адреса для листування: вул. Симона Петлюри, 15, м. Київ, 01032

E-mail: info@dbp.gov.ua, web: www.dbp.gov.ua, ідентифікаційний код 41760289

ПОВІДОМЛЕННЯ

про підозру

м. Київ

«22» липня 2022 року

Керівник другого відділу Управління з досудового розслідування кримінальних правопорушень, вчинених працівниками правоохоронних органів та суддями, Головного слідчого управління Державного бюро розслідувань Терьохін Дмитро Германович, розглянувши матеріали кримінального провадження № 62022080020000039 від 03.03.2022 та встановивши наявність достатніх доказів для повідомлення особі підозру у вчиненні кримінального правопорушення, відповідно до ст. ст. 42, 276, 277, 278, 279 КПК України, -

ПОВІДОМИВ:

Чумакову Ігорю Олександровичу,
09.12.1972 року народження, уродженцю
м. Купіно Новосибірської області російської
федерації, який зареєстрований та проживає
за адресою: російська федерація, м. Москва,
провул. 3-й Мітінський, буд. 8, кв. 13,
громадянину російської федерації,

про те, що він підозрюється:

- у створенні злочинної організації, керівництві такою організацією, тобто у вчиненні кримінального правопорушення (злочину), передбаченого **частиною 1 статті 255 Кримінального кодексу України, в редакції Закону № 671-IX від 04.06.2020;**

- у шпигунстві, тобто у передачі та збиранні з метою передачі іноземній державі, іноземній організації або їх представникам відомостей, що становлять державну таємницю, якщо ці дії вчинені іноземцем, тобто у вчиненні кримінального правопорушення (злочину), передбаченого **частиною 1 статті 114 Кримінального кодексу України, в редакції із змінами, внесеними згідно із Законами № 1183-VII від 08.04.2014, № 1689-VII від 07.10.2014.**

Зміст підозри:

Досудовим розслідуванням встановлено, що **Чумаков Ігор Олександрович**, який є громадянином російської федерації, влітку 2021 року, точну дату досудовим розслідуванням не встановлено, призначений на посаду начальника 9-го управління Департаменту оперативної інформації 5-ої Служби федеральної служби безпеки російської федерації.

Згідно статті 5 федерального закону російської федерації «Про федеральну службу безпеки» діяльність федеральної служби безпеки здійснюється на основі принципу законності. Додержання принципу законності передбачає неприпустимість порушення як законів російської федерації, нехтування ними, так і міжнародного права та законодавства інших держав.

Так, згідно частини 1 статті 255 Кримінального кодексу України (в редакції Закону № 671-IX від 04.06.2020) за створення злочинної організації та керівництво такою організацією передбачено кримінальну відповідальність.

Згідно частини 1 статті 114 Кримінального кодексу України (в редакції із змінами, внесеними згідно із Законами № 1183-VII від 08.04.2014, № 1689-VII від 07.10.2014) за шпигунство, тобто передачу та збирання з метою передачі іноземній державі, іноземній організації або їх представникам відомостей, що становлять державну таємницю, якщо ці дії вчинені іноземцем, передбачено кримінальну відповідальність.

Водночас **Чумаков Ігор Олександрович**, будучи громадянином російської федерації, начальником 9-го управління Департаменту оперативної інформації 5-ої Служби федеральної служби безпеки російської федерації, маючи вищу юридичну освіту та значний досвід роботи в органах державної безпеки російської федерації, будучи фахівцем у правозастосовній діяльності, усвідомлюючи неприпустимість учинення злочинів проти громадської безпеки та проти основ національної безпеки України, достовірно знаючи про те, що:

- законодавством України передбачено кримінальну відповідальність за створення злочинної організації та керівництво такою організацією (частина 1 статті 255 Кримінального кодексу України в редакції Закону № 671-IX від 04.06.2020), а також за шпигунство (частина 1 статті 114 Кримінального кодексу України в редакції із змінами, внесеними згідно із Законами № 1183-VII від 08.04.2014, № 1689-VII від 07.10.2014);

- він, як посадова особа федеральної служби безпеки російської федерації, зобов'язаний додержуватися принципу законності та не порушувати норми кримінального законодавства російської федерації та інших держав, зокрема й України,

діючи протиправно, зухвало, усвідомлюючи явно злочинний характер своїх умисних дій і їх суспільно-небезпечні наслідки, паплюжачи режим законності, встановлений Конституцією України та Законами України, бажаючи настання суспільно-небезпечних наслідків своїх злочинних дій у вигляді заподіяння шкоди суверенітетові, територіальній цілісності та недоторканності, обороноздатності, державній, економічній та інформаційній безпеці України, зухвало вдався до вчинення злочинів проти громадської безпеки та проти основ національної безпеки України за наступних обставин.

Так, 24.08.1991 Верховною Радою Української Радянської Соціалістичної Республіки схвалено «Акт проголошення незалежності України», яким урочисто проголошено незалежність України та створення самостійної української держави - України. У преамбулі Декларації про державний суверенітет України від 16.07.1990 вказано, що Верховна Рада Української Радянської Соціалістичної Республіки проголошує державний суверенітет України як верховенство, самостійність, повноту і неподільність влади Республіки в межах її території та незалежність і рівноправність у зовнішніх зносинах. Відповідно до розділу V Декларації, територія України в існуючих кордонах є недоторканою і не може бути змінена та використана без її згоди.

Положеннями статей 1 та 2 Основного Закону України - Конституції України визначено, що Україна є суверенною і незалежною, демократичною, соціальною, правовою, унітарною державою, суверенітет України поширюється на всю її територію, яка в межах існуючого кордону є цілісною і недоторканою.

Відповідно до ч. 1 ст. 17, ч. 1 ст. 65 Конституції України захист незалежності, суверенітету та територіальної цілісності України є справою всього Українського народу та обов'язком громадян України.

Статтями 132, 133 Конституції України визначено, що територіальний устрій України ґрунтується на засадах єдності та цілісності державної території, поєднання централізації і децентралізації у здійсненні державної влади, збалансованості і соціально-економічного розвитку регіонів, з урахуванням їх історичних, економічних, екологічних, географічних і демографічних особливостей, етнічних і культурних традицій. До системи адміністративно-територіального устрою України входить АР Крим, області, а також райони, міста, райони у містах, селища і села.

Згідно з вимогами ст. ст. 72, 73 Конституції України питання про зміну території України вирішуються виключно всеукраїнським референдумом, який призначається Верховною Радою України або Президентом України відповідно до їхніх повноважень, встановлених Конституцією, та проголошується за народною ініціативою на вимогу не менш як трьох мільйонів громадян України, які мають право голосу, за умови, що підписи щодо призначення референдуму зібрано не менш як у двох третинах областей і не менш як по сто тисяч підписів у кожній області.

Упродовж 2013 року у зв'язку з демократичними процесами, які відбувалися на території України, у представників влади рф та службових осіб з числа керівництва збройних сил рф, досудове розслідування та судовий розгляд щодо яких здійснюється в інших кримінальних провадженнях, виник злочинний умисел на вчинення протиправних дій, спрямованих на порушення суверенітету і територіальної цілісності України, зміну меж її території та державного кордону на порушення порядку, встановленого Конституцією України. Реалізація намічених цілей передбачала організацію та учинення представниками влади рф, у т.ч. працівниками спецслужб рф, на території України злочинів проти громадської безпеки та проти основ національної безпеки України.

Починаючи з лютого - березня 2014 року представниками влади і збройних сил рф розпочато збройне вторгнення та окупація території АР Крим

та м. Севастополя. У свою чергу, у населених пунктах Донецької і Луганської областей розпочалася збройна агресія російської федерації шляхом неоголошених та прихованих вторгнень підрозділів збройних сил та інших силових відомств російської федерації, організації та підтримки терористичної діяльності та діяльності, направленої на окупацію Донецької і Луганської областей та порушення територіальної цілісності України.

У подальшому, діючи всупереч вимогам п.п. 1, 2 Меморандуму про гарантії безпеки у зв'язку з приєднанням України до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї від 05.12.1994, принципам Заключного акту Наради з безпеки та співробітництва в Європі від 01.08.1975 та вимогам ч. 4 ст. 2 Статуту ООН і Декларацій Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 09.12.1981 № 36/103, від 16.12.1970 № 2734 (XXV) від 21.12.1965 № 2131 (XX), від 14.12.1974 № 3314 (XXIX), представники влади рф спланували, підготували і розв'язали агресивну війну та воєнний конфлікт проти України, а саме віддали наказ на вторгнення підрозділів збройних сил рф на територію України.

На виконання наказу військово-політичного командування російської федерації, 24.02.2022, військовослужбовці збройних сил та військових формувань російської федерації, шляхом збройної агресії, з погрозою застосування зброї та її фактичним застосуванням, незаконно вторглися на територію України через державні кордони України в Автономній республіці Крим, Донецькій, Луганській, Харківській, Херсонській, Миколаївській, Сумській, Чернігівській, Київській, інших областях та здійснили збройний напад на державні органи, органи місцевого самоврядування, підприємства, установи, організації, військові частини, інші об'єкти, які мають важливе народногосподарське чи оборонне значення, та здійснили окупацію частин вказаної території, чим вчинили дії з метою зміни меж території та державного кордону України на порушення порядку, встановленого Конституцією України, що продовжується по теперішній час та призводить до загибелі значної кількості людей та інших тяжких наслідків.

Вказана збройна агресія російської федерації проти України стала кульмінацією комплексу підготовчих дій з боку представників влади рф та їх багаторічної підривної діяльності проти України, що реалізовувалася, окрім іншого, шляхом створення злочинних організацій для учинення на території України злочинів проти громадської безпеки та проти основ національної безпеки України.

Створення злочинної організації з метою вчинення особливо тяжкого злочину, а також керівництво такої організації

Так, Чумаков І.О., будучи громадянином російської федерації, начальником 9-го управління Департаменту оперативної інформації 5-ої Служби федеральної служби безпеки російської федерації, повністю усвідомлюючи, що:

- з 2014 року російською федерацією здійснюється збройна агресія проти України, і представники влади рф зацікавлені у подальшому порушенні

суверенітету і територіальної цілісності України, зміни меж її території та державного кордону, а також у знищенні української державності;

- діяльність створеної ним злочинної організації спрямована на забезпечення розвідувально-підривної діяльності проти України та завдання шкоди суверенітетові, територіальній цілісності та недоторканності, обороноздатності, державній, економічній та інформаційній безпеці України;

- законодавством України передбачено кримінальну відповідальність за створення злочинної організації та керівництво такою організацією (частина 1 статті 255 Кримінального кодексу України в редакції Закону № 671-IX від 04.06.2020), а також за шпигунство (частина 1 статті 114 Кримінального кодексу України в редакції із змінами, внесеними згідно із Законами № 1183-VII від 08.04.2014, № 1689-VII від 07.10.2014);

- він, як посадова особа федеральної служби безпеки російської федерації, зобов'язаний додержуватися принципу законності та не порушувати норми кримінального законодавства російської федерації та інших держав, зокрема й України,

діючи протиправно, зухвало, реалізуючи свій злочинний умисел, усвідомлюючи явно злочинний характер своїх умисних дій і їх суспільно-небезпечні наслідки, створив злочинну організацію з метою забезпечення розвідувально-підривної діяльності проти України, а також керував вказаною злочинною організацією.

Так, за невстановлених слідством обставин начальником 9-го («українського») управління Департаменту оперативної інформації 5-ої Служби федеральної служби безпеки рф Чумаковим Ігорем Олександровичем, 09.12.1972 р.н., створено стійке ієрархічне об'єднання – злочинну організацію, до складу якої увійшли співробітник 1-го відділу 9-го управління Департаменту оперативної інформації 5-ої Служби федеральної служби безпеки рф Чуліндин Олександр Владиславович, 10.02.1975 р.н., кадровий співробітник Департаменту оперативної інформації 5-ої Служби федеральної служби безпеки рф Терентьєва Марина Миколаївна, 06.08.1968 р.н., колишній заступник Секретаря РНБО України Сівкович Володимир Леонідович, 17.09.1960 р.н., співробітник Служби безпеки України Кулініч Олег Миколайович, 21.05.1969 р.н., та інші невстановлені на даний час досудовим розслідуванням особи, у т.ч. з числа представників влади рф, федеральної служби безпеки рф, а також з числа громадян України.

Вказані особи за попередньою змовою зорганізувались для вчинення особливо тяжких злочинів на території України з метою забезпечення розвідувально-підривної діяльності проти України, а саме: шпигунства, тобто передачі та збирання з метою передачі іноземній державі та її представникам відомостей, що становлять державну таємницю, вчинених іноземцями – громадянами рф, які є членами злочинної організації; підбурювання громадян України до державної зради у формі шпигунства та надання представникам іноземної держави допомоги в проведенні підривної діяльності проти України.

Учасники вказаної злочинної організації були об'єднані злочинним умислом та діяли відповідно до планів і завдань, визначених її керівниками, та виконували наступні функції:

Чумаков І.О.:

- здійснював загальне керівництво злочинною організацією;
- визначав перспективні та поточні плани діяльності злочинної організації;
- визначав та залучав до участі у ній осіб зі свого найближчого оточення, зокрема Чуліндіна О.В. та інших осіб, яким доручено виконувати функції керівників окремих структурних частин злочинної організації, в тому числі громадян України;
- визначав мету діяльності та координацію дій учасників злочинної організації;
- використовував інформацію, отриману внаслідок протиправної діяльності злочинної організації для інформування державних органів, спеціальних служб та військових формувань російської федерації, з метою подальшого планування та виконання заходів з розвідувально-підривної діяльності проти України та інше.

Чуліндін О.В.:

- з відома та за погодженням із Чумаковим І.О. здійснював загальну координацію дій членів злочинної організації;
- здійснював поточне планування та контроль діяльності членів злочинної організації;
- здійснював узагальнення та аналіз інформації, отриманої внаслідок протиправної діяльності злочинної організації для інформування державних органів, спеціальних служб та військових формувань російської федерації, з метою подальшого планування та виконання заходів з розвідувально-підривної діяльності проти України.

Терентьєва М.М., будучи активним учасником злочинної організації та безпосереднім виконавцем, за дорученням Чумакова І.О., Чуліндіна О.В. безпосередньо організовувала та здійснювала збирання, аналіз і передачу відомостей, які становлять державну таємницю та оперативний інтерес для працівників федеральної служби безпеки рф, створюючи та забезпечуючи канали зв'язку для передачі одержаних відомостей. При цьому Терентьєва М.М., будучи кадровим співробітником федеральної служби безпеки рф, у своїй розвідувальній діяльності має посаду прикриття – член Союзу журналістів рф, позаштатний фотокореспондент інформаційного агентства «ІТАР-ТАСС», яку використовує для досягнення мети діяльності злочинної організації.

У свою чергу, **Сівкович В.Л.**, як керівник структурної частини злочинної організації, здійснював координацію діяльності Кулініча О.М. та залучених ним осіб в частині проведення підривної діяльності проти України та збирання з метою передачі і передачі відомостей, що становлять державну таємницю та оперативний інтерес для працівників федеральної служби безпеки рф.

Кулініч О.М., будучи відповідальним за перекриття органів СБ України як службова особа вказаного правоохоронного органу, безпосередньо здійснював збір з метою передачі вищевказаних відомостей як особисто, так і через інших, невстановлених на даний час, громадян України, погоджуючи свої дії з Сівковичем В.Л., звітуючи перед останнім та передаючи йому відповідні відомості.

У подальшому Чумаков І.О. як організатор, керівник злочинної організації, забезпечив спільну, погоджену діяльність членів злочинної організації, організувавши таким чином систему управління злочинною організацією. До управління злочинною організацією Чумаков І.О. залучив Чуліндіна О.В., який здійснював загальну координацію дій членів злочинної організації Терентьєвої М.М., Сівковича В.Л., Кулініча О.М. та інших. Чумаков І.О., достовірно знаючи, що Кулініч О.М. є працівником СБ України та має можливість отримувати відомості, які становлять державну таємницю, а також впливати на керівництво СБ України з метою прийняття потрібних для членів злочинної організації рішень, залучив останнього як учасника злочинної організації, який діяв за завданням Сівковича В.Л. та передавав йому одержані відомості, які Кулініч О.М. отримував як особисто, так і через залучених ним та нестворених на даний час осіб з числа громадян України. Терентьєва М.М. забезпечувала передачу Чумакову І.О. та Чуліндіну О.В. відомостей, отриманих Кулінічем О.М., створюючи та забезпечуючи функціонування відповідних каналів зв'язку, а також безпосередньо планувала та провадила розвідувально-підривну діяльність проти України.

Створивши стійке ієрархічне об'єднання, Чумаков І.О. як керівник злочинної організації доручив керівникам її структурних частин самостійно планувати вчинення окремих особливо тяжких злочинів відповідно до напрямів діяльності, підшукувати та залучати до участі у злочинній організації інших членів, створювати її окремі структурні частини.

На виконання вказівок Чумакова І.О. інші учасники злочинної організації планували та координували свої дії на шкоду суверенітету, територіальній цілісності та недоторканості, обороноздатності, державній, економічній та інформаційній безпеці України.

Так, Сівкович В.Л., на виконання злочинного плану Чумакова І.О., не маючи можливості реалізувати себе на службі в органах державної влади України та здійснювати політичну діяльність в Україні, відчуваючи неповноцінність, меншовартість та керуючись мотивом отримати перспективу повернутися до політичної діяльності в Україні під патронатом російської федерації, бажаючи таким чином самоствердитися, а також керуючись ідейними мотивами, за нестворених слідством обставин, у нестворений досудовим розслідуванням час та місці, однак не пізніше 02.06.2019, надав згоду як на участь у злочинній організації під керівництвом Чумакова І.О., так і на участь у злочинах, вчинюваних цією організацією, а також погодився збирати з метою передачі та передавати представникам рф відомості, що становлять державну таємницю та оперативний інтерес для працівників федеральної служби безпеки рф, та надавати представникам рф допомогу в проведенні підривної діяльності проти України, сприяючи з використанням наявних у нього зв'язків серед громадян України у зміні зовнішньо-політичного курсу України з євроатлантичного на нейтральний статус, у прийнятті кадрових, управлінських та інших рішень у структурі органів СБ України, потрібних членам злочинної організації, у приховуванні інформації від керівництва СБ України та керівництва держави Україна про плани та наміри збройних сил російської федерації щодо нападу 24.02.2022 з тимчасово окупованої території АР Крим на материкову частину України, тощо.

Реалізуючи свій злочинний умисел щодо участі у вказаній злочинній організації та у злочинах, вчинюваних такою організацією, діючи під керівництвом Чумакова І.О., Сівкович В.Л. у невстановлений досудовим розслідуванням час, однак не пізніше 02.06.2019, організував роботу у м. Москва російської федерації так званого «політичного офісу», працівники якого нібито займаються суспільно-політичною діяльністю, а фактично проводять роботу із залучення до негласного співробітництва осіб, які мають розвідувальні можливості на території України та спроможні надавати допомогу працівникам федеральної служби безпеки рф на негласних засадах з метою забезпечення розвідувально-підривної діяльності проти України. Указаний «політичний офіс», організований Сівковичем В.Л., є структурною частиною злочинної організації, загальне керівництво якою здійснюють Чумаков І.О. та Чуліндин О.В.

У межах вказаної структурної частини злочинної організації («політичного офісу») на постійній основі працювала Терентьева М.М., яка є активним учасником злочинної організації. При цьому Терентьева М.М. займалася аналітичною роботою та підготовкою матеріалів, зібраних за результатами діяльності членів злочинної організації на території України.

Окрім іншого, Сівкович В.Л., як керівник структурної частини злочинної організації, діючи під керівництвом Чумакова І.О., здійснював координацію діяльності окремих осіб, у тому числі Кулініча О.М. та залучених ним осіб, в частині проведення підривної діяльності проти України та збирання з метою передачі і передачі відомостей, що становлять державну таємницю та оперативний інтерес для працівників федеральної служби безпеки рф. За невстановлених слідством обставин, в невстановлений досудовим розслідуванням час, однак не пізніше 02.06.2019, та місці Кулініч О.М. був залучений працівниками федеральної служби безпеки рф, які є учасниками вказаної злочинної організації, до негласної співпраці, отримавши відповідний псевдонім, виконуючи на території України завдання вказаних осіб на негласних засадах, вживаючи при цьому заходів конспірації та підтримуючи зв'язок із Сівковичем В.Л.

При цьому Чуліндин О.В. з відома та за погодженням із Чумаковим І.О. здійснював загальну координацію дій усіх членів злочинної організації, зокрема Сівковича В.Л., Кулініча О.М., Терентьевої М.М. та інших, плануючи їх спільну організовану злочинну діяльність, контролюючи виконання єдиного злочинного плану, узагальнюючи та аналізуючи інформацію, що за законодавством України становить державну таємницю, отриману внаслідок протиправної діяльності злочинної організації для інформування керівника злочинної організації Чумакова І.О., державних органів, спеціальних служб та військових формувань російської федерації, з метою подальшого планування та виконання заходів з розвідувально-підривної діяльності проти України.

За вказаних обставин протягом 2019-2022 рр. Чумаков І.О., будучи громадянином російської федерації, начальником 9-го управління Департаменту оперативної інформації 5-ої Служби федеральної служби безпеки російської федерації, перебуваючи на території російської федерації, усвідомлюючи, що з 2014 року відбувається збройна агресія російської федерації проти України, умисно створив злочинну організацію з метою

забезпечення розвідувально-підривної діяльності проти України, а також керував вказаною злочинною організацією.

Таким чином, Чумаков Ігор Олександрович підозрюється у створенні злочинної організації, керівництві такою організацією, тобто у вчиненні кримінального правопорушення (злочину), передбаченого частиною 1 статті 255 Кримінального кодексу України, в редакції Закону № 671-IX від 04.06.2020.

Шпигунство

Надалі, Чумаков І.О., будучи громадянином російської федерації, начальником 9-го управління Департаменту оперативної інформації 5-ої Служби федеральної служби безпеки російської федерації, повністю усвідомлюючи, що:

- з 2014 року російською федерацією здійснюється збройна агресія проти України, і представники влади рф зацікавлені у подальшому порушенні суверенітету і територіальної цілісності України, зміни меж її території та державного кордону, а також у знищенні української державності;

- діяльність створеної ним злочинної організації спрямована на забезпечення розвідувально-підривної діяльності проти України та завдання шкоди суверенітетові, територіальній цілісності та недоторканності, обороноздатності, державній, економічній та інформаційній безпеці України;

- законодавством України передбачено кримінальну відповідальність за шпигунство (частина 1 статті 114 Кримінального кодексу України в редакції із змінами, внесеними згідно із Законами № 1183-VII від 08.04.2014, № 1689-VII від 07.10.2014);

- він, як посадова особа федеральної служби безпеки російської федерації, зобов'язаний додержуватися принципу законності та не порушувати норми кримінального законодавства російської федерації та інших держав, зокрема й України,

- він, як громадянин російської федерації, а також інші громадяни російської федерації, які є членами вказаної злочинної організації, збираючи та передаючи відомості, що за законодавством України становлять державну таємницю, вчиняють шпигунство, за учинення якого згідно частини 1 статті 114 Кримінального кодексу України передбачено кримінальну відповідальність;

- передача отриманих від учасника злочинної організації Кулініча О.М. відомостей, які становлять державну таємницю, представникам іноземної держави – російської федерації неодмінно завдасть шкоди державній безпеці України,

діючи протиправно, зухвало, усвідомлюючи явно злочинний характер своїх умисних дій і їх суспільно-небезпечні наслідки, паплюжачи режим законності, встановлений Конституцією України та Законами України, не рахуючись з положеннями кримінального законодавства України, керуючи злочинною організацією, створеною ним з метою забезпечення розвідувально-підривної діяльності проти України, вчинив шпигунство за наступних обставин.

Створивши стійке ієрархічне об'єднання, Чумаков І.О. як керівник злочинної організації у невстановлені досудовим розслідуванням місце і час,

однак не пізніше 02.06.2019, доручив керівнику структурної частини злочинної організації (так званого «політичного офісу») - Сівковичу В.Л. самостійно планувати вчинення окремих особливо тяжких злочинів, підшуковувати та залучати до участі у злочинній організації інших членів.

Діючи під керівництвом Чумакова І.О., у невстановлені досудовим розслідуванням місце і час, однак не пізніше 02.06.2019, Сівкович В.Л. поставив завдання Кулінічу О.М. збирати та передавати узгодженими каналами зв'язку відомості з обмеженим доступом, які стали йому відомі у зв'язку з проходженням служби в органах СБ України та які становлять оперативний інтерес для учасників злочинної організації і спецслужб рф, а також поставив завдання Кулінічу О.М. щодо необхідності надання допомоги представникам іноземної держави в проведенні підривної діяльності проти України шляхом сприяння з його боку у прийнятті кадрових, управлінських та інших рішень в системі органів СБ України, потрібних членам злочинної організації, а також шляхом сприяння у вчиненні інших діянь на шкоду суверенітету, територіальній цілісності та недоторканності, обороноздатності, державній, економічній чи інформаційній безпеці України.

Реалізуючи свій злочинний умисел, діючи за завданням Сівковича В.Л. у складі злочинної організації, усвідомлюючи суспільно-небезпечний характер своїх дій, Кулініч О.М. **02.06.2019** під час телефонної розмови із Сівковичем В.Л. цілеспрямовано здійснив передачу останньому зібраних ним відомостей стосовно зустрічі посадової особи з числа вищого керівництва держави Україна з працівником патронатної служби СБ України, під час якої обговорювалися питання неефективності у діяльності окремих осіб з числа керівництва СБ України, можливі кадрові зміни в органах СБ України, Державної прикордонної служби України. Під час вказаної розмови Сівкович В.Л. і Кулініч О.М. вказали на недоцільність зміни окремих осіб з числа керівництва СБ України, що призведе до втрати контролю над Службою безпеки України.

Продовжуючи реалізовувати свій злочинний умисел, діючи за завданням Сівковича В.Л. у складі злочинної організації, усвідомлюючи суспільно-небезпечний характер своїх дій, Кулініч О.М. **26.10.2019** під час телефонної розмови із Сівковичем В.Л. цілеспрямовано здійснив передачу останньому зібраних ним відомостей, одержаних під час безпосереднього спілкування з окремими керівниками СБ України, стосовно діяльності посадових осіб з числа вищого керівництва держави Україна та процесів, які відбуваються в керівництві СБ України.

Продовжуючи реалізовувати свій злочинний умисел, діючи за завданням Сівковича В.Л. у складі злочинної організації, усвідомлюючи суспільно-небезпечний характер своїх дій, Кулініч О.М. **08.01.2020** під час телефонної розмови із Сівковичем В.Л. цілеспрямовано здійснив передачу останньому зібраних ним відомостей, а саме:

- відомостей щодо завдань, які Кулініч О.М. отримав від окремих осіб з числа керівництва СБ України про відпрацювання кримінальних елементів та розширення повноважень за вказаним напрямом оперативної діяльності СБ України;

- відомостей щодо створення в Департаменті інформаційно-аналітичного забезпечення СБ України та в Головному управлінні внутрішньої безпеки СБ України відповідних аналітичних груп, створення яких здійснювалося за сприяння Кулініча О.М. на виконання завдання Сівковича В.Л.;

- відомостей щодо планів зі створення окремого підрозділу в структурі Головного управління внутрішньої безпеки СБ України, який буде займатися активними заходами у сфері боротьби з контрабандою, організованою злочинністю, злочинами у сфері інформаційної безпеки;

- відомостей щодо створення 13 відділу у структурі СБ України, про що Кулініч О.М. пообіцяв Сівковичу В.Л. доповісти окремо;

- відомостей щодо нерозуміння окремими особами з числа керівництва СБ України специфіки роботи Департаменту контррозвідки СБ України;

- відомостей щодо контролю з боку Кулініча О.М., як члена злочинної організації, за діяльністю 5 Управління Департаменту контррозвідки СБ України;

- відомостей щодо необхідності призначення Наумова А.О. на посаду першого заступника Голови СБ України з метою взяття під контроль членами злочинної організації діяльності Департаменту контррозвідки СБ України;

- відомостей про виконання плану щодо призначення на посаду працівника Управління по роботі з особовим складом СБ України та вирішення через останнього питання щодо призначення нового керівника Національної академії СБ України, а також щодо можливості у подальшому через вказаного працівника впливати на керівництво СБ України з метою прийняття рішень, необхідних для Сівковича В.Л., Кулініча О.М. та інших членів злочинної організації;

- відомостей щодо призначення на посаду в органах СБ України особи на ім'я «Євген», з яким Кулініча О.М. підтримує довірчі відносини, та проходження ним спеціальної перевірки.

Також під час вказаної розмови Сівкович В.Л., продовжуючи реалізовувати узгоджений із Чумаковим І.О. злочинний план, поставив завдання Кулінічу О.М. збирати та передавати узгодженими каналами зв'язку відомості, що стосуються діяльності вищих посадових осіб держави Україна, керівництва СБ України, оперативно-службової діяльності СБ України, створення та функціонування окремих структурних підрозділів СБ України, призначення на посади окремих працівників СБ України та інші важливі відомості, які за окремими показниками містять відомості, що становлять державну таємницю, та передача яких іноземній державі завдасть шкоди державній безпеці України. Окрім того, Сівкович В.Л. з метою проведення підривної діяльності проти України поставив завдання Кулінічу О.М. щодо необхідності сприяння з його боку у призначенні на посади в системі СБ України осіб, підконтрольних членам злочинної організації, а також завдання щодо доведення до посадових осіб з числа вищого керівництва держави Україна через окремих керівників органів СБ України тез щодо необхідності зміни зовнішньо-політичного курсу України з євроатлантичного на нейтральний статус.

Продовжуючи реалізовувати свій злочинний умисел, діючи за завданням Сівковича В.Л. у складі злочинної організації, усвідомлюючи суспільно-

небезпечний характер своїх дій, Кулініч О.М. **19.05.2020** під час телефонної розмови із Сівковичем В.Л. цілеспрямовано здійснив передачу останньому зібраних ним відомостей стосовно результатів оперативно-службової діяльності СБ України.

Під час вказаних телефонних розмов Сівкович В.Л. та Кулініч О.М. надавали особам, яких вони обговорювали, відповідні псевдоніми з метою зашифрування змісту вказаних розмов та забезпечення конспірації у діяльності злочинної організації, яка функціонувала під керівництвом Чумакова І.О.

При цьому у висловах Сівковича В.Л. та Кулініча О.М., що мали місце під час вищевказаних телефонних розмов від 02.06.2019, 26.10.2019, 08.01.2020 та 19.05.2020 міститься інформація, яка спрямована на надання російській федерації, організаціям російської федерації або їхнім представникам допомоги у проведенні підривної діяльності на шкоду державній безпеці, суверенітету та територіальній цілісності України, або передача якої створює загрозу національним інтересам у сфері безпеки. Зміст висловлювань Сівковича В.Л. та Кулініча О.М. є таким, що сприяє російській федерації в підривній діяльності проти України у формі втручання у внутрішню політику України та діяльність органів державної безпеки, втручання і діяльність працівників правоохоронних органів.

Окрім іншого, у висловлюваннях Сівковича В.Л. та Кулініча О.М., що мали місце під час вказаних телефонних розмов, містяться:

- виражені ознаки обговорення результатів вчинення дій на шкоду суверенітету, територіальної цілісності та недоторканості, обороноздатності, державній, економічній чи інформаційній безпеці України;
- дані, які свідчать про обговорення наявних та потенційно можливих чинників, що негативно впливають на стан національної безпеки, ускладнюють реалізацію національних інтересів України у зовнішньополітичній і внутрішньополітичній сферах, у сфері державної безпеки та воєнній сферах;
- інформація щодо вчинення діянь, які з урахуванням військової агресії РФ проти України могли бути використані державою-агресором під час підготовки та реалізації агресивних дій проти України у період з 24.02.2022 та по теперішній час;
- дані, які свідчать про наявність довірчих (агентурних, конфіденційних) стосунків між ними (підпорядкованість, звітування про виконання завдань, отримання завдань, дотримання заходів конспірації під час розмови);
- виражені ознаки обговорення намірів, планів або результатів втручання у діяльність працівника правоохоронного органу.

За результатами проведення кожної із вказаних телефонних розмов (між Сівковичем В.Л. і Кулінічем О.М.) Терентьевою М.М. було складено стенограми з метою їх надання Чумакову І.О. та (або) Чуліндіну О.В. для подальшого використання одержаних Кулінічем О.М. відомостей у розвідувально-підривній діяльності проти України. Додатково невідомими досудовим розслідуванням членами злочинної організації вказані розмови між Сівковичем В.Л. і Кулінічем О.М. фіксувалися за допомогою засобів аудіозапису з метою надання отриманих записів розмов Чумакову І.О. та (або) Чуліндіну О.В.

При цьому Чуліндин О.В., діючи на виконання злочинних вказівок Чумакова І.О., здійснював збирання, узагальнення та аналіз одержаної від Кулініча О.М. інформації, що за законодавством України становить державну таємницю, для подальшого інформування керівника злочинної організації Чумакова І.О., який є представником іноземної держави – російської федерації.

У свою чергу, Чумаков І.О. збирав одержані від Кулініча О.М. та узагальнені Чуліндиним О.В. відомості, які згідно законодавства України становлять державну таємницю, та передавав іноземній державі та представникам іноземної держави – російської федерації, а саме особам з числа керівного складу федеральної служби безпеки російської федерації та вишого військово-політичного керівництва російської федерації для використання одержаних відомостей у розвідувально-підривної діяльності проти України.

Окрім того, для реалізації свого злочинного умислу, направленого на збирання з метою передачі та передачу представникам іноземної держави – російської федерації відомостей, що становлять державну таємницю, Сівкович В.Л. поставив завдання Кулінічу О.М. залучати до організованої злочинної діяльності інших осіб з числа громадян України, які мають розвідувальні можливості та спроможні надавати відомості, які становлять державну таємницю та оперативний інтерес для працівників федеральної служби безпеки рф. Діючи за завданням Сівковича В.Л. у складі злочинної організації, Кулініч О.М. схилив невстановлених на даний час осіб з числа громадян України, яких використав з метою одержання відомостей стосовно діяльності вищих посадових осіб держави Україна, керівництва СБ України та оперативно-службової діяльності СБ України, які передавав Сівковичу В.Л. під час вищевказаних розмов.

Також, реалізуючи свій злочинний умисел та діючи за завданням Сівковича В.Л. у складі злочинної організації, усвідомлюючи суспільно-небезпечний характер своїх дій, Кулініч О.М. протягом 2019-2022 рр. чинив вплив на прийняття окремими особами з числа керівництва СБ України рішень щодо організаційно-штатних змін в структурі СБ України, чим надавав представникам рф допомогу в проведенні підривної діяльності проти України.

Надалі, у невстановлені досудовим розслідуванням місце і час, Сівкович В.Л., продовжуючи реалізовувати узгоджений із Чумаковим І.О. злочинний план, поставив завдання Кулінічу О.М. щодо приховування з використанням свого службового становища інформації про плани та наміри збройних сил рф щодо нападу 24.02.2022 з тимчасово окупованої території АР Крим на материкову частину України, у разі одержання таких відомостей працівниками СБ України, підпорядкованими Кулінічу О.М.

Продовжуючи реалізовувати свій злочинний умисел, діючи за завданням Сівковича В.Л. у складі злочинної організації, усвідомлюючи суспільно-небезпечний характер своїх дій, перебуваючи на посаді начальника Головного управління Служби безпеки України в Автономній Республіці Крим та будучи відповідальним за своєчасне інформування керівництва СБ України про плани та наміри збройних сил рф, Кулініч О.М. 24.02.2022, переслідуючи злочинну мету щодо надання представникам іноземної держави допомоги в проведенні підривної діяльності проти України, умисно приховав інформацію про плани та

наміри збройних сил рф щодо нападу з тимчасово окупованої території АР Крим на материкову частину України, за наступних обставин.

Так, 24.02.2022, о 01 год. 03 хв. до відома Кулініча О.М. було доведено інформацію про плани та наміри нападу збройних сил рф з тимчасово окупованої території АР Крим на материкову частину України у вигляді текстового повідомлення у відповідному чаті месенджеру, який використовувався керівництвом та особовим складом ГУ СБУ в АР Крим для своєчасного обміну оперативною інформацією про загальну ситуацію на тимчасово окупованій території АР Крим, а також узагальнення відомостей, які надходять від оперативного складу ГУ СБУ в АР Крим за результатами проведення контррозвідувальних заходів на контрольних пунктах в'їзду-виїзду, розташованих на адмінмежі з тимчасово окупованою територією АР Крим.

У відповідності до змісту вказаного повідомлення, 24.02.2022 о 04 год. 00 хв. підрозділи збройних сил рф розпочнуть наступ з тимчасово окупованої території АР Крим на материкову частину України. У свою чергу, Кулініч О.М. ознайомився зі змістом вказаного повідомлення о 01 год. 11 хв.

Надалі, з метою своєчасного інформування керівництва СБ України про отримані відомості розвідувального характеру на користь України, згідно встановленого Порядку поводження з шифрованою інформацією у Службі безпеки України, затвердженого наказом ЦУ СБУ № 1392/ДСК від 10.09.2018, відповідальним працівником ГУ СБУ в АР Крим підготовлене шифроване інформаційне повідомлення із отриманими відомостями про ворожі плани та наміри збройних сил рф проти України, яку, після підпису уповноваженою особою (начальником ГУ СБУ в АР Крим Кулінічем О.М.), було заплановано направити через захищені засоби зв'язку на адресу Центрального апарату СБ України, з метою подальшої доповіді керівництву держави для вжиття відповідних заходів реагування.

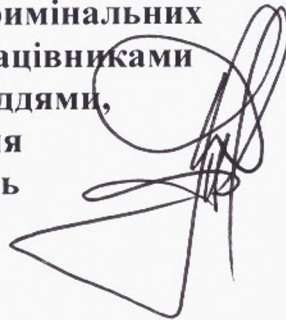
Разом з тим, діючи за завданням Сівковича В.Л., Кулініч О.М. після ознайомлення зі змістом вищевказаного текстового повідомлення, а також зі змістом підготовленого шифрованого інформаційного повідомлення, будучи досвідченим співробітником Служби безпеки України, маючи достатній оперативний досвід у здійсненні контррозвідувальної та оперативно-розшукової діяльності, діючи всупереч вимогам Порядку поводження з шифрованою інформацією у Службі безпеки України, затвердженого наказом ЦУ СБУ № 1392/ДСК від 10.09.2018, продовжуючи переслідувати злочинну мету щодо надання представникам іноземної держави допомоги в проведенні підривної діяльності проти України, умисно не підписав підготовлене шифроване інформаційне повідомлення та не надав жодної вказівки підлеглим працівникам з приводу доведення змісту отриманої інформації розвідувального характеру керівництву СБ України, умисно приховавши таким чином від керівництва СБ України інформацію про плани та наміри збройних сил російської федерації щодо нападу з тимчасово окупованої території АР Крим на материкову частину України, чим суттєво знизив обороноздатність України, позбавив можливості Збройні Сили України та інші військові формування своєчасно вжити відповідні заходи реагування щодо протидії збройній агресії російської федерації проти України, чим створив сприятливі умови для нападу збройних сил російської федерації 24.02.2022 з тимчасово окупованої території

АР Крим на материкову частину України, що окрім іншого стало підставою для окупації значної частини території України, чим завдано істотну шкоду громадянам України, суспільству та державі.

За вказаних обставин протягом 2019-2022 рр. Чумаков І.О., будучи іноземцем - громадянином російської федерації, начальником 9-го управління Департаменту оперативної інформації 5-ої Служби федеральної служби безпеки російської федерації, перебуваючи на території російської федерації, усвідомлюючи, що з 2014 року відбувається збройна агресія російської федерації проти України, керуючи злочинною організацією, створеною ним з метою забезпечення розвідувально-підривної діяльності проти України, умисно вчинив шпигунство, збираючи з метою передачі та передаючи іноземній державі та представникам іноземної держави – російської федерації відомості, що становлять державну таємницю, на шкоду суверенітету, територіальній цілісності та недоторканності, обороноздатності, державній, економічній та інформаційній безпеці України.

Таким чином, Чумаков Ігор Олександрович підозрюється у шпигунстві, тобто у передачі та збиранні з метою передачі іноземній державі, іноземній організації або їх представникам відомостей, що становлять державну таємницю, якщо ці дії вчинені іноземцем, тобто у вчиненні кримінального правопорушення (злочину), передбаченого ч. 1 ст. 114 Кримінального кодексу України, в редакції із змінами, внесеними згідно із Законами № 1183-VII від 08.04.2014, № 1689-VII від 07.10.2014.

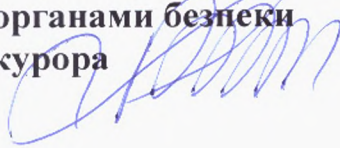
Керівник другого відділу Управління
з досудового розслідування кримінальних
правопорушень, вчинених працівниками
правоохоронних органів та суддями,
Головного слідчого управління
Державного бюро розслідувань

Дмитро ТЕРЬОХІН

«ПОГОДЖЕНО»

Прокурор другого відділу процесуального
керівництва досудовим розслідуванням та
підтримання публічного обвинувачення
Управління процесуального керівництва
досудовим розслідуванням та підтримання
публічного обвинувачення Департаменту нагляду
за додержанням законів органами безпеки
Офісу Генерального прокурора

Володимир ПОТАПЕНКО

«22» липня 2022 року

Згідно з вимогами ч. 8 ст. 42 КПК України **Чумакову І.О.** роз'яснено права підозрюваного під час проведення досудового розслідування:

1) знати, у вчиненні якого кримінального правопорушення його підозрюють, обвинувачують;

2) бути чітко і своєчасно повідомленим про свої права, передбачені цим Кодексом, а також отримати їх роз'яснення у разі необхідності;

3) на першу вимогу мати захисника і побачення з ним до першого та перед кожним наступним допитом з дотриманням умов, що забезпечують конфіденційність спілкування, на присутність захисника під час допиту та інших процесуальних дій, на відмову від послуг захисника в будь-який момент кримінального провадження, на отримання послуг захисника за рахунок держави у випадку відсутності коштів на оплату таких послуг;

4) не говорити нічого з приводу підозри проти нього, обвинувачення або у будь-який момент відмовитися відповідати на запитання;

5) давати пояснення, показання з приводу підозри, обвинувачення чи в будь-який момент відмовитися їх давати;

6) вимагати перевірки обґрунтованості затримання;

7) у разі затримання – негайне повідомлення членів сім'ї, близьких родичів чи інших осіб про затримання і місце свого перебування згідно з положеннями статті 213 цього Кодексу;

8) збирати і подавати слідчому, прокурору, слідчому судді докази;

9) брати участь у проведенні процесуальних дій;

10) під час проведення процесуальних дій ставити запитання, подавати свої зауваження та заперечення щодо порядку проведення дій, які заносяться до протоколу;

11) застосовувати з додержанням вимог цього Кодексу технічні засоби при проведенні процесуальних дій, в яких він бере участь. Слідчий, прокурор, слідчий суддя, суд мають право заборонити застосовування технічних засобів при проведенні окремої процесуальної дії чи на певній стадії кримінального провадження з метою нерозголошення відомостей, які містять таємницю, що охороняється законом, чи стосуються інтимного життя особи, про що виноситься вмотивована постанова (ухвала);

12) заявляти клопотання про проведення процесуальних дій, про забезпечення безпеки щодо себе, членів своєї сім'ї, близьких родичів, майна, житла тощо;

13) заявляти відводи;

14) ознайомлюватися з матеріалами досудового розслідування в порядку, передбаченому цим Кодексом, та вимагати відкриття матеріалів згідно зі статтею 290 цього Кодексу;

15) одержувати копії процесуальних документів та письмові повідомлення;

16) оскаржувати рішення, дії та бездіяльність слідчого, прокурора, слідчого судді в порядку, передбаченому цим Кодексом;

17) вимагати відшкодування шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органу, що здійснює оперативно-розшукову діяльність, досудове розслідування, прокуратури або суду, в порядку, визначеному законом, а також відновлення репутації, якщо підозра, обвинувачення не підтвердились;

18) користуватись рідною мовою, отримувати копії процесуальних документів рідною або іншою мовою, якою він володіє, та в разі необхідності користуватись послугами перекладача за рахунок держави.

Згідно з вимогами ст. 42 КПК України **Чумакову І.О.** роз'яснено обов'язки підозрюваного під час проведення досудового розслідування:

1) прибути за викликом до слідчого, прокурора, слідчого судді, суду, а в разі неможливості прибути за викликом у призначений строк - заздалегідь повідомити про це зазначених осіб;

2) виконувати обов'язки, покладені на нього рішенням про застосування заходів забезпечення кримінального провадження;

3) підкорятися законним вимогам та розпорядженням слідчого, прокурора, слідчого судді, суду;

4) надавати достовірну інформацію представнику персоналу органу пробачії, необхідну для підготовки досудової доповіді.

Повідомлення про підозру отримав. Права та обов'язки підозрюваного мені оголошені та роз'яснені.

Підозрюваний _____
(підпис, ініціали, прізвище)

«_____» год. «_____» хвилин «_____» _____ 2022 року.

Повідомлення про підозру вручив: